

JUDr. DAVID KARABEC
advokát

MONITORING PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ 2012

červen - listopad 2012

TÉMA OBDOBÍ

Podstatné změny v exekucích

Dne 26.11. 2012 byla ve Sbírce zákonů vyhlášena novela zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, která v sobě obsahuje i změnu zákona č.120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, tzv. exekuční řád.

Jednou z hlavních změn, které novela přináší je, že k provedení exekuce už exekutor nebude muset vždy čekat na pověření soudu, ale v některých případech rozhodnou sami exekutoři pouze pod dohledem soudu. Soud bude muset nadále rozhodovat např. ve věcech bydlení, jako je vykázání ze společného obydlí či vyklizení bytu s náhradou, a také ve věcech týkajících se nezletilých dětí.

Exekuce se budou v případě jedné osoby spojovat, dlužník tedy zaplatí jen náklady na jedno řízení. Dále se novelou zavádí tzv. předžalobní výzva, kterou musí být dlužník upozorněn na existenci dluhu dříve, než se bude projednávat u soudu. Měnit se bude i způsob provádění exekucí. Pokud o to budou požádáni, budou muset exekutoři z průběhu exekuce movitých věcí pořádit obrazový záznam.

Věřitelé získají větší šanci na uspokojení svých pohledávek. Nově totiž bude možné dražit např. členská práva v bytových družstvech. Dosud se družstevní byty prodávaly za hodnotu vypořádacího podílu dlužníka, šlo tak většinou o maximálně desetitisícové částky. Nově se budou družstevní byty dražit za tržní ceny. Dražit bude možné také pohledávky a obchodní podíl. Novým způsobem exekuce bude také správa nemovitosti, kterou nebude vždy nutné prodávat, ale bude možné získat exekuční prostředky ze zisků z nájmu nemovitosti.

Současně s přesouvá i sídlo Exekutorské komory z Brna do Prahy.

Novela nabude účinnosti dne 1.1.2013

NOVINKY VE SBÍRCE ZÁKONŮ ČR

Novela insolvenčního zákona

Dne 15.10. 2012 byla ve Sbírce zákonů vyhlášena novela zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, tzv. insolvenčního zákona. Změna se zejména týká podání bezdůvodného návrhu na insolvenční řízení a sankcemi za takový návrh.

Poslední dobou se totiž objevila praxe věřitelů podat bezdůvodný návrh na zahájení insolvenčního řízení proti konkurenci v rámci nekalého soutěžního boje. I když bylo podání zjevně bezdůvodné, už samotné zahájení insolvenčního řízení mohlo firmu zdiskreditovat před veřejností a zejména před smluvními partnery.

Novela posiluje ochranu před takovým jednáním tím, že umožňuje soudům, aby do 7 dnů odmítly zjevně bezdůvodné insolvenční návrhy a navrhovateli případně uložily pořádkovou pokutu až do výše 50 tisíc korun. Novela v novém § 128a definuje, kdy lze insolvenční návrh pokládat za zjevně bezdůvodný.

Soud také bude moci na žádost dlužníka nařídít tomu, kdo insolvenci navrhuje, aby složil zálohu ve výši i několik milionů korun. Ta bude sloužit jako jistina pro dlužníka, pokud se insolvence ukáže jako neopodstatněná.

Novela nabyla účinnosti dne 1.11.2012

Nový kontrolní řád

Dne 19. 07. 2012 byl ve Sbírce zákonů vyhlášen zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole, tzv. kontrolní řád, který by měl přinést sjednocení, zpřehlednění a zjednodušení kontrolních procesů vykonávaných v rámci veřejné správy.

Kontrolu budou provádět fyzické osoby pověřené konkrétním orgánem, které to budou moci prokázat písemně nebo průkazem. Kontroloři budou moci nově vstoupit do obydlí, pokud slouží k podnikání nebo k hospodářské činnosti.

V případě, že dotyčný neumožní inspektorům vstup a nedodá podklady a informace pro kontrolu, může dostat pokutu ve výši až půl milionu korun.

Nový zákon nabude účinnosti dne 1.1.2014

Novela stavebního zákona

Dne 22.10. 2012 byla ve Sbírce zákonů vyhlášena novela zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, tzv. Stavební zákon. Jedná se o jednu z nejrozsáhlejších změn tohoto zákona, která se dotýká například povolování staveb, institutu autorizovaného inspektora nebo zvyšování správních poplatků.

Účelem této novely je zjednodušení a snížení administrativy v rámci vydávání stavebního povolení a v oblasti územního plánování. Tomu by měl napomoci přenos některých pravomocí z obecných stavebních úřadů na obecné stavební úřady obcí s rozšířenou působností.

Návrh zákona rozšiřuje okruh staveb, na které se nebude vyžadovat územní rozhodnutí ani územní souhlas. Jedná se například o stavby na pozemcích rodinných domů jako je bazén, skleník, výměna technické infrastruktury nebo jednopodlažní nadzemní stavby.

Novela také více zprůhledňuje činnost tzv. autorizovaných inspektorů. Certifikát, který vydá autorizovaný inspektor, bude muset být zveřejněn na úřední desce úřadu po dobu 30 dnů tak, aby kdokoli mohl zjistit, že se bude stavba na území obce realizovat. Inspektor bude muset projednat záměr se všemi účastníky řízení. Ti se budou moci nově proti rozhodnutí autorizovaného inspektora odvolat.

Předpis mění také čtrnáct dalších zákonů. Mezi nimi je i zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, kde se zvyšují některé poplatky za stavební povolení. Například poplatek za stavební povolení pro bytový dům s nejvýše třemi byty se zvyšuje z 300 korun na 1000 korun, poplatek za stavební povolení pro dům s více než třemi byty se zvyšuje z 1000 korun na 5000 korun.

Novela nabude účinnosti dne 1.1.2013

Novela zákona o ochranně hospodářské soutěže

Dne 29.10. 2012 byla ve sbírce zákonů vyhlášena novela zákona č.143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, která se týká zejména tzv. Leniency programu. Tento program se zabývá zmírnění, nebo odpuštění pokuty společnosti za účast v kartelu, pokud tato společnost s nezákonnými praktikami sama přestane a ostatní účastníky nahlásí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS). Tento program v ČR funguje již 5 let na základě dohody ÚOHS a EU, ovšem tato novela ho zavádí přímo do právního řádu.

Nově bude v zákoně uvedeno, že na základě žádosti podané dotčenou firmou upustí ÚOHS od uložení pokuty tomu, kdo jako první ze všech účastníků předloží Úřadu informace a podklady o utajované horizontální kartelové dohodě, které Úřad dosud nezískal, a přizná účast na této dohodě. Další podmínkou je aktivní napomáhání objasnění případu a skutečnost, že tento oznamovatel nečinil dříve nátlak na ostatní účastníky, aby se této nezákonné dohody účastnili.

ÚOHS také může snížit uloženou pokutu až na polovinu, pokud mu účastník řízení předloží informace a podklady o utajované horizontální dohodě, které doplní informace Úřadem dosud získané.

Novela firmám, které byly přistiženy při kartelu, zakáže účast na veřejných zakázkách.

Novela nabyla účinnosti dne 01.12.2012

Novela trestního zákoníku

Dne 23.11. 2012 byla ve Sbírce zákonů vyhlášena novela zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, která má urychlit proces podmíněného propuštění z věznic u pachatelů drobné kriminality, a tím vyřešit problém přeplněných věznic.

Podle schválené novely by návrhy na podmíněčné propuštění měli podávat ředitelé věznic. Takovému návrhu by soud nevyhověl jen v případě, že by bylo zjevné, že odsouzený po propuštění na svobodu nepovede řádný život. Soudy budou mít možnost podmíněně propustit odsouzeného na svobodu, jestliže svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život. Propustit odsouzeného bude možné po odpykání alespoň poloviny uloženého trestu odnětí svobody a u těch, kteří nejsou odsouzeni za zvlášť závažný zločin a kteří dosud nebyli ve výkonu trestu odnětí svobody, dokonce již po odpykání alespoň jedné třetiny trestu.

Novela také snižuje tresty za zanedbání povinné výživy a maření úředního rozhodnutí. Za neplacení alimentů budou ale soudy nově moci zakázat řízení motorových vozidel.

Novela nabyla účinnosti dne 1.10.2012

Novela zákona o vyvlastnění

Dne 27.11. 2012 byla ve Sbírce zákonů vyhlášena novela zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění).

Novela zrychluje vyvlastňování pozemků pro stavbu dálnic a liniových staveb. Konkrétně mění stanovení náhrady za vyvlastnění. V současné době má majitel vyvlastňovaného pozemku nárok na minimálně 420,- Kč za metr čtvereční. Nově se má cena stanovovat podle aktuální hodnoty pozemku v době ocenění pro vyvlastnění.

Investor bude mít možnost nabídnout vlastníkovi pozemku cenu až do částky o 100 % vyšší než byla stanovena oceněním.

Novela nabude účinnosti dne 1.2.2013

Změna spotřebních daní

Dne 27.11. 2012 byla ve Sbírce zákonů vyhlášena novela zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních.

Novela zavádí zvýšení spotřební daně u cigaret a řezaného tabáky, kdy průměrná cena krabičky cigaret se příští rok navýší přibližně o 2 koruny a od roku 2014 pak o další 2 koruny, celkem tedy o 4 koruny. Doutníky a cigarillos zdraží během dvou let o 5 haléřů na kus.

U tabáku určeného ke kouření by se spotřební daň měla zvýšit postupně o 400 korun na kilogram. Postupné zvýšení sazeb během dvou let je navrženo tak, aby na začátku roku 2014 bylo dosaženo minimálních sazeb spotřební daně stanovených evropským právem.

Novela nabude účinnosti dne 1.1.2013

Novela občanského soudního řádu

Dne 27.11. 2012 byla ve Sbírce zákonů vyhlášena novela zákona č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád, která by měla snížit počet podaných dovolání k Nejvyššímu soudu.

Novela je reakcí na nálezy Ústavního soudu č. 147/2012 Sb., který s platností od příštího roku zrušil ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu. Zrušené ustanovení upravuje dovolání v případech, kdy dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Novela proto zavádí jenom tyto taxativně vyčtené důvody, na základě kterých je přípustné dovolání:

1. odvolací soud se odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu
2. ustálená rozhodovací praxe dovolacího soudu dosud neexistuje
3. dovolacím soudem vyřešená právní otázka má být posouzena jinak

Nejvyšší soud získá nově pravomoc měnit rozhodnutí odvolacích soudů i soudů první instance. O přípustnosti dovolání pak bude muset soud rozhodnout do šesti měsíců.

Podstatné zjednodušení mají přinést též změny zákonem vyjmenovaných zvláštních případů přípustného a nepřípustného dovolání. Nepřípustné dovolání nově koncentrují v § 238 a přípustné v §237. Nepřípustné bude například dovolání v případech, kdy předmět věci nepřesahuje hodnotu 50 tis. Kč (dnes je hranice různá pro občanskoprávní a obchodní věci 50 tis. a 100 tis. Kč).

Ke zvýšení stability a předvídatelnosti rozhodnutí o přípustnosti dovolání vyžadované Ústavním soudem se zavádí povinnost jednomyslnosti senátu Nejvyššího soudu pro odmítnutí dovolání z důvodu nepřipustnosti.

Vedle otázky přípustnosti dovolání se novela dotkne dovolacích důvodů. Ty jsou dnes tři a zahrnují nesprávné právní posouzení věci, nesprávné zjištění skutkového stavu a jiné vady, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Z nich zůstane jediný, a to výhradně nesprávné právní posouzení věci v otázce hmotného či procesního práva.

Novinkou, kterou novela přináší, je také možnost, aby vedlejším účastníkem řízení u Ústavního soudu byl veřejný ochránce práv.

Novela nabude účinnosti dne 1.1.2013

DALŠÍ NOVINKY A ZAJÍMAVOSTI

Dne 1.9.2012 vstoupila v účinnosti novela zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, která omezuje výskyt billboardů u dálnic a silnic I. třídy. V současné době jsou v ČR na každém kilometru dálnice průměrně 2 billboardy, všechny by ale měly do 5 let zmizet. Podle novely už nebude možné uzavírat nové smlouvy na reklamy u hlavních silnic a dálnic.

Pokud jde o „daňový balíček“, tak za předpokladu, že se Poslanecké sněmovně podaří přehlasovat Senát a prezident zákon podepíše, tak by od 1.1.2013 měla tato daňová opatření začít platit. Tím se DPH pro roky 2013 až 2015 zvedne o jeden procentní bod, tedy snížená sazba z 14 % na 15 % a základní sazba z 20 % na 21 %. Původně plánované sjednocení sazeb na 17,5 % se novelou odsouvá až na rok 2016. V případě, že by novela nezačala platit včas, byla by sazba DPH od 1. ledna 2013 jednotných 17,5 %.

S pozdravem,

JUDr. David Karabec

Vydáno jako informační materiál určený výhradně pro potřebu klientů
advokátní kanceláře JUDr. Davida Karabce, se sídlem v Praze 8, Na Stráži 1306/5, č.ev ČAK 7353.
tel: +420 283 843 130, fax: +420-283 840 760, e-mail.: advokatni.kancelar@karabec.cz
<http://www.karabec.cz/>.

© JUDr. David Karabec - advokát, 2012